

یادداشت/ جایگزینی دلار پنجره ای جدید برای آینده اقتصادی ایران به قلم مهدی کریمی تفرشی

دکتر مهدی کریمی تفرشی

گره خوردن اقتصاد ایران به دلار عامل مشکلات اقتصادی بسیاری از جمله تورم در کشور شده است. با بستن پیمانهای پولی دو جانبه با کشورها می توان بند ناف مبادلات تجاری را از دلار قطع کرد. این اتفاق اگر به درستی رقم بخورد می تواند مسیری برای دور زدن تحریم ها و شکوفایی اقتصادی ایران در آینده باشد که البته قطعاً باید ابتدا مشکلات داخلی اقتصاد ایران حل شود.

فرآیند حذف دلار از معاملات به صورت تدریجی انجام می گیرد و کشورها یکی پس از دیگری از به کارگیری دلار در معاملاتی شان دوری می کنند. البته ثبات پولی ارز انتخاب شده به جای دلار هم بسیار تعیین کننده است. این فرایند یک باره و به سرعت اتفاق نمی افتد زیرا واکنش بازار جهانی واکنش کندی خواهد بود.

تضعیف ارزش دلار می تواند به نفع کشورهایی باشد که در حال حاضر توسط آمریکا تحریم شده اند که کشور ما یکی از آنهاست.

کاهش مبادلات دلاری به عنوان یک اقدام سیاستی خوب است ، اما ، با

حذف دلار از معاملات تجاری ، مشکل روند نزولی ارزش پول کشور حل نمیشود .

تا زمانی که میزان «تورم داخلی» بسیار بیشتر از «تورم خارجی» است، کاهش ارزش پول ملی نسبت به همه ارزهای جهان امری طبیعی خواهد بود . گره خوردن اقتصاد کشور به دلار در کنار تداوم تحریم ها ، عارضه تورم است نه عامل تورم.

البته با بیشتر شدن کشورهای که دلار را از مبادلات خود حذف می کنند پنجره های جدیدتری برای ایران در راستای افزایش مبادلات اقتصادی از جمله صادرات و واردات گشوده خواهد شد.

تحریم های گسترده علیه روسیه ، بسیاری از شرکت ها را از حضور در بازار این کشور بازداشته است. از طرفی روسیه یکی از بازارهای مهم در صنعت غذاست بویژه در زمینه محصول گندم. بنابراین با توجه به اینکه روسیه یکی از اعضای کلیدی بریکس است اجرای توافق بریکس می تواند باعث رونق صنعت غذا و تسهیل مبادلات تجاری با این کشور شود. ضمن اینکه حذف دلار از مبادلات تجاری صنعت غذا می تواند تا حدودی باعث کاهش تورم در این صنعت شود و واردات مواد اولیه در صنعت غذا با سهولت بیشتری انجام شود. مشروط بر اینکه مشکل نقدینگی و مسائل ساختاری تولیدکنندگان در وهله اول حل شود.

در صورتی که حذف دلار از مبادلات جهانی جدی شود، عملا بخشی از تحریم های ایران و روسیه نیز بی اثر خواهد شد و مبادلات تجاری برای ایران و روسیه و سایر کشورهای تحریم شده آسان تر از گذشته خواهد شد و حذف دلار به دلیل اینکه ایران عملا تحریم است به نفع ایران خواهد بود.